

॥ श्री महावीराय नमः॥

श्री ग्रेटर बोम्बे वर्धमान स्थानकवासी जैन महासंघ

संचालित

मातुश्री मण्डिबेन मणशी लीमशी छाडवा धार्मिक शिक्षण बोर्ड

Website : www.jainshikshan.org

E mail : jainshikshanboard@gmail.com

૧૧ જાન્યુઆરી ૨૦૨૬

મહિલા મંડળ

કુલ ગુણ : ૧૦૦

સૂચના : ૧) જે પ્રમાણે સવાલ પૂછ્યા હોય તે જ પ્રમાણે જવાબ લખવા. વાર્તા કે થોકડાના લાંબા જવાબ લખવા નહિ.

૨) આપના જવાબ પેપરમાં આપે ઓપન બુક આપી છે કે રેચ્યુલર તે ખાસ લખજો. જેમણે નહીં લખ્યું હોય તેમનો નંબર આવશે તો પણ નંબર આપવામાં નહીં આવે.

શ્રેણી - ૭

STUDENT NAME		ROLL NO.	
DATE OF BIRTH		MOBILE NO.	
OPEN/REGULAR		WRITER YES/NO	
SANGH NAME		SUPERVISOR SIGN	
MAHILA MANDAL		TOTAL MARKS	

(30)

પ્ર.૧ સામાયિક - પ્રતિજ્ઞમણના આધારે

(૧) નીચેના પાઠની પૂર્તિ કરો.

(૧૦)

૧. હાસંતો પાલંતો અણુપાલંતો તસ્સ ધમ્મસ્સ કેવલી..... પક્ષતસ્સ
૨. કુઈએ કક્કરાઈએ છીએ જંભાઈએ આમોસે..... સસરકુખામોસે
૩. સંપરિચ્છાહિયં સિસ્સાવતં મત્થએ અંજલિ કટ્ટુ એવં વચાસી..... નમોત્થુણં
૪. ક્ષ્માલિક ગોવાલિક ભોમાલિક થાપણ મોસો મોટકી કુડી..... સાખ
૫. મે મિઉચ્છાહં નિસીહિ અહોકાયં કાયસંહાસં..... ખમણિજ્જો

(૨) નીચેના શબ્દોના ગુજરાતીમાં અર્થ લખી કયા પાઠમાં આવે છે?

(૫)

૧. કાલસ્સ ત્રણે કાળની..... ચોથા શ્રમણસૂત્રમાં
૨. ચઉપ્પડોચારે તે દરેકના ચાર-ચાર પડભેદ છે..... ધર્મધ્યાનના કાઉસ્સગ્ગમાં
૩. દિટ્ઠિ સંપજ્જો સમ્યકુદ્ધિથી યુક્ત છે..... પાંચમા શ્રમણસૂત્રમાં
૪. લોગસ્સ આસાયણાએ સમગ્ર લોકની આશાતનાથી..... ચોથા શ્રમણસૂત્રમાં
૫. મંતં કરંતિ અંત-ક્ષય કરે છે..... પાંચમા શ્રમણસૂત્રમાં

(૩) નીચેના શબ્દોના મૂળ પાઠ લખી કયા પાઠમાં આવે છે?

(૫)

૧. રોકી દીધા છે પડિહય..... પાંચમા શ્રમણસૂત્રમાં

૨. આઠ ડર્મોથી મુક્તિનો માર્ગ છે મુક્તિ માર્ગ પાંચમા શ્રમણસૂત્રમાં
૩. સદેવ મણ્વ આસુરસ્સ દેવ, મનુષ્ય, અસુર સહિત ચોથા શ્રમણસૂત્રમાં
૪. ભલી દષ્ટિથી યુક્ત છે સુદિર્ઘ પ્રતિક્રમણના પાંચમા પાઠમાં
૫. બ્રહ્મચર્યની ગુપ્તિઓથી બંભચેર ગુપ્તિહિં ચોથા શ્રમણસૂત્રમાં
- (૪) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ એક વાક્યમાં લખો. (૧૦)
૧. નિદાન શલ્ય એટલે શું? ધર્મકરણી કરી સાંસારિક ફળની ઈચ્છા રાખવી.
૨. ભય કેટલા છે? ૨ અને ૫ લખો. સાત. ૨) પરલોક ભય ૫) આજીવિકા ભય.
૩. આરાધના કરવા અને વિરાધનાથી નિવૃત્ત થવા શેનો ત્યાગ અને શેનો સ્વીકાર કરવામાં આવે છે? અસંયમ, સંયમ.
૪. નિર્ગથ પ્રવચનમાં ચારિત્રના બોલ કેટલા ને ક્યા છે? મૂળપાઠ લખો. ૩, ફાસેમિ, પાલેમિ, અણુપાલેમિ.
૫. ૩૩ બોલમાંથી ૧૨ થી ૧૫ બોલમાં હેય, જ્ઞેય અને ઉપાદેય ક્યા? જ્ઞેય : ૧૪ પ્રકારના ભૂતગ્રામ, ૧૫ પરમાધામી દેવ, ઉપાદેય : ૧૨ સાધુ પ્રતિમા, હેય : ૧૩ ક્રિયા સ્થાન.
૬. દશ સંયમ ક્યા છે? ૫ સ્થાવર, ૪ ત્રસ, અજીવ.
૭. મહાવ્રત એટલે શું? જે વ્રતોમાં મહાન છે. મહાન અર્થ-મોક્ષાનું સાધન છે.
૮. બ્રહ્મચર્યની ગુપ્તિ એટલે શું? આત્મામાં રમણતા તે બ્રહ્મચર્ય. તેની રક્ષા માટે આવશ્યક વાડ.
૯. શ્રુતની આશાતના એટલે શું? આગમસૂત્રોને ન માને. મિથ્યા માને.
૧૦. આણા વિજએમાં ચોથા શ્રમણસૂત્રના ક્યા શબ્દો આવે છે? શ્રાવકની ૧૧ પડિમા, સાધુના પાંચ મહાવ્રત, બાર ભિક્ષુ પડિમા.

(૫૦)

પ્ર.૨ તત્ત્વ વિભાગ/સંસ્કાર વિભાગના આધારે લખો.

- (અ) ગતાગતિના આધારે (૨૮)
- (વ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ માંચ્યા પ્રમાણે લખો. (૧૦)
૧. જેની આગત ૧૬ હોય તેવા બોલના નામ લખો. છટ્ટી નરક, સાતમી નરક.
૨. અસંજ્ઞી મનુષ્યમાં આગતમાં ૧૭૯ ની લટમાં કોને વર્જ્યા? બે શબ્દમાં લખો. તેઉકાય, વાઉકાય.
૩. સંજ્ઞી તિર્યચ મરીને કેટલા દેવલોક સુધી જાય? આઠમા દેવલોક સુધી.
૪. ૫૬ અંતરહ્દીપના મનુષ્ય ક્યાં ઉત્પન્ન થાય છે? ૨૫ ભવનપતિ, ૨૬ વાણવ્યંતર.
૫. ૬૩ શલાકા પુરુષો દેવમાં ક્યાંથી આવે નહિ? એકાંત મિથ્યાત્વી દેવમાંથી આવીને ઉપજે નહિ.

૬. નારડી સ્યવીને ક્યાં જાય? સંજ્ઞી તિર્યચ, સંજ્ઞી મનુષ્ય.

૭. શ્રાવક કોણ થઈ શકે છે? ૧ થી ૬ નરકમાંથી નીકળેલો જીવ.

૮. વાસ્તુદેવ શા માટે અનુતરમાંથી આવીને ન ઉપજે?

એકવાર અનુતરમાં ગયેલો જીવ ભવિષ્યમાં નરકમાં જન્મ ન લે અને વાસ્તુદેવ મરીને નરકમાં જ જાય.

૯. કઈ પદવી અમર છે? શા માટે? બળદેવ કારણ કે તે પદવીમાં મરતા નથી.

૧૦. ચક્રમકનીની આગત અને ગતના માત્ર આંકડા લખો. આગત ૧૭૯ ગત ૪૮

(૨) નીચેના જોલની ગતાગત લખો.

(૧૫)

૧. સ્વયંપ્રભ સ્વામી : આગતિ ૩૮ તે ૩૫ વૈમાનિક અને ૩ નરક એ ૩૮ ના પર્યામા.

ગતિ - મોક્ષ.

૨. ઝુંડ વાયરો : આગતિ ૧૭૯ તે ૪૮ ભેદ તિર્યચના, ૧૦૧ સંમૂર્ચિમ મનુષ્યના અપર્યામા, ૧૫ કર્મભૂમિના મનુષ્યના અપર્યામા અને પર્યામા.

ગતિ ૪૮ ભેદની તે ૪૮ ભેદ તિર્યચના

૩. શર્કરાપ્રભા : આગતિ ૨૦ તે ૫ સંજ્ઞી તિર્યચ પંચે.ના પર્યા., ૧૫ કર્મભૂમિના મનુ.ના પર્યા.

ગતિ ૪૦ તે ૧૫ કર્મભૂમિના મનુષ્યની, ૫ સંજ્ઞી તિર્યચ પંચેન્દ્રિય એ ૨૦ ના અપર્યામા અને પર્યામા.

૪. લયણ જૂંભડા : આગતિ ૧૧૧ તે ૧૦૧ સંજ્ઞી મનુષ્ય, ૫ સંજ્ઞી તિર્યચ પંચે., ૫ અસંજ્ઞી તિર્યચ પંચે. તે ૧૧૧ પર્યા.

ગતિ ૪૬ તે ૧૫ કર્મભૂમિના મનુષ્ય, ૫ સંજ્ઞી તિર્યચ પંચેન્દ્રિય, બાદર પૃથ્વી, બાદર અપૂકાય, બાદર પ્રત્યેક વનસ્પતિકાય એ ૨૩ ના અપર્યામા અને પર્યામા.

૫. પક અંતરદ્વીપ : આગતિ ૨૫ તે ૧૫ કર્મભૂમિ, ૫ સંજ્ઞી તિર્યચ પંચેન્દ્રિય, ૫ અસંજ્ઞી તિર્યચ પંચેન્દ્રિય એ ૨૫ ના પર્યામા.

ગતિ ૧૦૨ તે ૨૫ ભવનપતિ, ૨૬ વાણવ્યંતર એ ૫૧ ના અપર્યામા અને પર્યામા.

(૩) મને ઓળખો.

(૩)

૧. અમે ૧૨ દેવલોક સુધી જઈ શકીએ છીએ. શ્રાવક

૨. હું પરભવનું આયુષ્ય પલ્ચના અસં.મા ભાગથી વધુ ન બાંધી શકું. અસંજ્ઞી તિર્યચ પંચેન્દ્રિય

૩. અમે મોક્ષમાં જ જઈએ છીએ. તીર્થંકર, કેવળી

(આ) ૬૩ શ્લાઘનીય મહાપુરુષોના આધારે ખાલી જગ્યા પૂરો.

(૭)

૧. ચક્રવર્તીનું સ્ત્રીરત્ન મુખ્ય ..... છે. પટ્ટરાણી

૨. .... કે ..... ને શ્રાવણપણું પણ ન સ્પર્શે. વાસુદેવ, પ્રતિવાસુદેવ
૩. નિયમા પદવીના ભવમાં દીક્ષા ..... અને ..... લે છે. બળદેવ, તીર્થંકર
૪. .... અને ..... ના વાસુદેવ શ્યામ રંગના હોય છે. ભરત, ઈરવત
૫. ૬૩ શલાકા પુરુષો ..... હોય છે. પરિત સંસારી
૬. ભરત, ઈરવતમાં ચક્રવર્તી હોય ત્યારે જઘન્ય ....., ઉત્કૃષ્ટ ..... હોય. ૩૦, ૧૫૦
૭. ઈરવતમાં બળદેવની જઘ. અવગાહના ..... ચક્રવર્તીની જઘ. અવગાહના ..... વાસુદેવ ..... ગતિમાં જાય.

૧૦ ધનુષ્ય, ૭ ધનુષ્ય, નરક

- (૬) વ્યવહાર સમકિતના ૬૭ બોલના આધારે લખો. (૧૫)
- (૧) વ્યાખ્યા લખો. (૫)

૧. કુશળતા : જૈનશાસનના કામ કરવામાં હોંશિયાર, કુશળ, નિપુણ હોય.
૨. સૂત્ર સ્મૃતિ : જે જીવ આચારાંગ આદિ આગમ શાસ્ત્રો વાંચીને સમકિતને પ્રાપ્ત કરે છે તે સૂત્ર સ્મૃતિ.
૩. આસ્થા : જિનવાણી, આગમ, શાસ્ત્રો પર દૃઢ શ્રદ્ધા રાખે. સ્વ-પરના હિતાહિતનો વિચાર કરી કાર્ય કરે.
૪. સદ્દેહણા : જેનાથી સમકિત પમાય અને ટકી રહે.
૫. આગાર : જેમાં અપવાદ માર્ગે કાર્ય કરવું પડે તે.

- (૨) નીચેના વાક્ય સાચા છે કે ખોટા? ખોટા હોય તે સુધારીને લખો. (૫)

૧. ધર્મમાં જોડાતા જીવને ધર્મમાં સ્થિર કરવા. ખોટું. ધર્મથી વિમુખ થતા જીવોને ધર્મમાં સ્થિર કરવા.
૨. શાસ્ત્રાનુસાર કવિતા કરી પ્રભાવના કરે. સાચું.
૩. મિથ્યાત્વીને વંદના કરે. ખોટું. સમકિતીને વંદના કરે./મિથ્યાત્વીને ગુરુબુદ્ધિથી વંદના ન કરે.
૪. વિનયના પંદર પ્રકાર છે. ખોટું. વિનયના દશ પ્રકાર છે.
૫. ધર્મરૂપી મહેલ અને સમકિતરૂપી પાયો. સાચું.

- (૩) મને ઓળખો. (૫)

૧. અમને ઉપાસકદેશાંગ સૂત્રમાંથી લેવામાં આવ્યા છે. શુદ્ધતા, આગાર, જયણા
૨. મારા કારણે ધર્મ આદરવામાં સ્મૃતિ રાખે. ધર્માનુરાગ
૩. હું સુખ-દુઃખનો કર્તા છું. જીવ
૪. મારામાં ચાર સંકંધનો સમાવેશ થાય છે. પ્રત પ્રભાવના
૫. મારા કારણે મિથ્યાત્વનો નાશ થાય છે. સમકિત

પ્ર.૩ વાર્તાના આધારે નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

(૧) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ બે શબ્દમાં લખો.

[૬]

૧. બંધુમતી કેવી હતી? સુંદર, સુકુમાર
૨. નંદ મણિયાર શેના કારણે પુષ્કરિણી વાવમાં ઉત્પન્ન થયો? આસક્તિ, મોહ
૩. આગાર વિનય અને અણગાર વિનય એટલે શું? શ્રાવકપણું, સાધુપણું
૪. શુક પરિવ્રાજકે કોની પાસે કેટલા શિષ્ય સાથે દીક્ષા લીધી? થાવચ્યા મુનિ, ૧૦૦૦
૫. નંદ મણિયાર કોને સાથે લઈને રાજા શ્રેણિકની સેવામાં ગયા? મિત્રો, કુટુંબીજનો
૬. સુદર્શન કોને જાણવાવાળા શ્રમણોપાસક હતા? જીવ, અજીવ

(૨) કોણ બોલે છે અને કોને કહે છે?

[૪]

૧. તારા પર કોઈ આપત્તિ આવે. માતા-પિતા સુદર્શનને કહે છે.
૨. આ તો માત્ર હૂંહું લાકડું છે. અર્જુનમાળી મનમાં વિચારે છે.
૩. તમે ચિંતા ન કરો. કૃષ્ણ વાસુદેવ થાવચ્યા ગાથાપત્નીને કહે છે.
૪. જેમ સુખ ઉપજે તેમ કરો. શ્રેણિક રાજા નંદ મણિયારને કહે છે.

[૧૦]

પ્ર.૪ નીચેના કાવ્યની પૂર્તિ કરો.

૧. ય : સંસ્તુતઃ સકલ વાઙ્મય તત્ત્વબોધા, દુદ્ભૂત બુદ્ધિ પટુભિઃ સુરલોક નાથૈઃ ।
સ્તોત્રે જંગત્રિતય ચિત્ત હરૈઃ ઋદારૈઃ, સ્તોષ્યે કિલાહમપિ તં પ્રથમં જિનેન્દ્રમ્ ॥
૨. નાત્યદ્ ભૂતં ભુવન ભૂષણ ! ભૂતનાથ ! ભુતૈર્ગુણૈર્ભુવિ ભવન્તમભિષ્ટુવન્તઃ ।
તુલ્યા ભવન્તિ ભવતો નનુ તેન કિંવા ! ભૂત્યાશ્રિતં ચ ઈહ નાત્મસમં કરોતિ ॥
૩. બુદ્ધ સ્ત્વમેવ વિબુધાર્ચિત બુદ્ધિ - બોધાત્, ત્વં શંકરોઽસિ ભુવનત્રય શંકરત્વાત્ !
ઘાતાસિ ધીર ! શિવમર્ગ - વિદ્યેર્વિધાનાત્, વ્યક્તં ત્વમેવ ભગવન્ ! પુરુષોત્તમો ઽસિ ॥
૪. સમ્પૂર્ણ મણ્ડલ શશાઙક કલા કલાપ, શુભ્રા ગુણાસ્તિભુવનં તવ લઙ્ઘયન્તિ ।
યે સંશ્રિતાસ્તિ જગદીશ્વર નાથ મેકં, કસ્તાન્નિવાચ્યતિ સંચરતો યથેષ્ટમ્ ॥
૫. કિં શર્વરીષુ શશિનાઽહ્નિ વિવસ્વતા વા? યુષ્મન્બુખેન્દુ દલિતેષુ તમસ્સુ નાથ !
નિષ્પન્ન શાલિવન શાલિનિ જીવલોકે, કાર્ય કિયજ્જલધરૈર્જલભાર નમ્રૈઃ ॥

જય - જિનેન્દ્ર